

opatřiti. Mezi ně patří v první řadě zlaté a stříbrné šperky a skvosty a bylo by přímo nehorázností, považovati za úkol státu, by pečoval o zásobování obyvatelstva těmito věcmi, ukájejícími jen touhu určitých vrstev po ozdobě, nádheře a přepychu, a by jim skýtal ochrany, kterou předpisy o stihání válečné lichvy propůjčují jen předmětům skutečné potřeby. Nemálo padá v tom směru na váhu ta okolnost, že šperky (zlato, stříbro . . . . a předměty, z těchto hmot i ve spojení s jinými zhotovené) uvedeny jsou a to bez ohledu na cenu pod č. D. IX. seznamu přepychových předmětů, podrobených přepychové dani dle druhé hlavy zákona ze dne 11. prosince 1919, čís. 658 sb. z. a n. Ale ani peníze, ať již jde o mince tuzemské či cizozemské, nelze řaditi mezi předměty potřeby. Jsou peníze dle své podstaty a svého určení právě jen prostředky, pomocí nichž se předměty potřeby opatřují. Ale nelze o nich pro tuto jejich povahu ani říci, že snad náležejí mezi ony věci, které k ukojení potřeb lidských a potřeb zvířat domácích slouží nepřímo, neboť těmito věcmi rozuměti dlužno věci takové, které, isouce jako na př. suroviny nebo součástky, samy sebou a v původní své podobě nezpůsobilé, sloužiti k ukojení potřeb, slouží k výrobě nebo přípravě takových věcí, jimiž se potřeby tv přímo ukájejí. Nejsou v tom směru a to ani ohledně zlata a stříbra a věcí z toho nebo onoho kovu vyrobených, ani ohledně zlatých a stříbrných peněz bez významu opatření státní správy, směřující k tomu, by zlato a stříbro, zejména pak zlaté a stříbrné peníze byly pohnáhlou staženy do bankovního ústavu ministerstva financí, neboť důsledkem těchto opatření jednak množství zlata a stříbra, dříve mezi obyvatelstvem se nacházevšího, se stenčilo, jednak zlaté a stříbrné peníze ve skutečnosti téměř úplně pozbyly významu jako oběživo. Konečně je skutková podstata největší částí trestných činů ve smyslu čís. 131/17 i zákona čís. 568/19, vztažujících se na předměty potřeby, takového rázu, že možnost spáchati je ve příčině peněz je stěží myslitelná nebo přímo vyloučena, tak zejména zatajování zásob, úmyslné porušení dodávkové povinnosti, překročení nejvyšších cen, poškození, zničení předmětů potřeby nebo učinění jich bezcennými, zastavení nebo podstatné obmezení veřejného jich prodeje, nesprávné údaje v cenných papírech. Bylo tudíž výrokem nalézacího soudu, který v činu obžalovaného shledal přečin pletich dle § 23 č. 4 čís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z., v neprospěch obžalovaného zákona nesprávně použito.

Čís. 365.

Nedostatek formálních podmínek, za nichž lze vynést rozsudek proti nepřítomnému obžalovanému, dlužno uplatňovati zmatkem dle čís. 3 § 281 tr. ř.

Odpor proti takovému rozsudku uznává formální jeho přípustnost, ale omlouvá neúčast obžalovaného.

(Rozh. ze dne 8. února 1921, Kr I 890/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném sezení námitky a zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Mostě ze dne 7. července 1920, jímž byl stěžovatel

uznán vinným přečinem předražování ve smyslu § 20, čís. 2 cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.

D ů v o d y:

Obžalovaným dne 22. června 1920 podepsaný zpáteční lístek osvědčuje přijetí poštovní zásilky obsahovavší »předvolání pro 7./7. 1920«, na kterýžto den bylo usnesením krajského soudu v Mostě ze dne 4. června 1920 ustanoveno hlavní přelíčení před soudem lichevním, k němuž nařizeno kanceláři obeslati obžalovaného u připojení jednoho vyhotovení spisu obžalovacího, a »obžalobu«. Mimo to podal krajský soud v Mostě zprávu, že dle záznamu kanceláře bylo obžalovanému současně se spisem obžalovacím doručeno též obeslání ku hlavnímu přelíčení. Dlužno tedy pokládati za prokázáno, že obžalovanému byla obsílka ku hlavnímu přelíčení jistě do vlastních rukou doručena, jakž se vyžaduje v § 427 tr. ř., by smělo býti v nepřítomnosti obžalovaného provedeno hlavní přelíčení a vynesení rozsudku. Obžalovaný tvrdí, že mu obsílka ku hlavnímu přelíčení vůbec doručena nebyla, i uplatňuje z tohoto důvodu jednak odpor ve smyslu § 427 tr. ř., jednak zmatečnost rozsudku podle § 281 tr. ř., čís. 3 a 4. Odpor (»námitky«) je tu opravným prostředkem formálně pochybeným, neboť odpor možno dle § 427 tr. ř. uznati jen, když řízení kontumační sice bylo přípustno, pro splnění podmínek § 427 odstavec první, ale když se tvrdí, že obžalovanému bylo nepřekonatelnou překážkou zabráněno dostaviti se ku hlavnímu přelíčení. Tvrdí-li se, že tu nebylo formálních podmínek řízení kontumačního, nutno uplatňovati zmatečnost rozsudku dle § 281, čís. 3, jenž § 427 tr. ř. uvádí mezi předpisy, jichž šetřiti káže zákon výslovně pod následky zmatečnosti. § 281, čís. 3 tr. ř. citován je tedy ve zmateční stížnosti správně a to i pokud jde o domnělé porušení § 221 tr. ř., za to nesmí býti uplatňován důvod zmatečnosti dle čís. 4 téhož řu, tvrdí-li se porušení předpisu chráněného speciální pohružkou zmatečnosti. Věcně však zmateční stížnost není odůvodněna, jakž shora ukázáno, i budiž jen ještě podotčeno, že také lhůta § 221 tr. ř. (15. června až 7. července 1920) byla zachována.

Čís. 366.

Zatajování zásob (cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).

Trestným jest zatajování zásob i tehda, když soupis jejich nařízen byl okresní politickou správou k přímému poukazu ministerstva pro zásobování lidu a dle tohoto poukazu.

(Rozh. ze dne 10. února 1921, Kr I 682/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Čes. Budějovicích ze dne 2. dubna 1920, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 5, čís. 2 cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. — mimo jiné z těchto